

BOEKBESPREKING.

Nederlandsche Land- en Tuinbouwbibliotheek. *Landbouwdierkunde II* door Dr. J. BOTKE. J. B. WOLTERS' Uitgeversmaatschappij, 1930.

Met genoegen doe ik hier mededeeling van het verschijnen van bovengenoemd boekje, dat door heldere behandeling van de stof, overzichtelijke indeeling en goede afbeeldingen zeer geschikt is voor het onderwijs op land- en tuinbouwwinterscholen. Dit deel behandelt alle dieren, met uitzondering van de zoogdieren, die in het eerste deel zijn opgenomen.

Op verschillende plaatsen treedt dit boekje op plantenziektenkundig gebied, daar natuurlijk verschillende groepen behandeld worden naar vertegenwoordigers, die nuttig of schadelijk zijn voor land- en tuinbouw. Deze behandeling kan zeer geprezen worden: zij is duidelijk en zoo kort, dat zij in hoofdzaak dierkundig blijft, waardoor het boek niet in de plaats treedt van een plantenziektenkundig. Eenige bescheiden aanwijzingen over bestrijding worden aangegeven, die hier en daar nog wel eens herzien mogen worden (Coloradokever wordt niet alleen nu en dan naar Europa overgebracht, maar heeft daar zeer stevig vasten voet gekregen; bietenaaltje kan ook op aardappels voorkomen). De afbeeldingen zijn, zooals reeds medegedeeld, goed. Een bezwaar is het echter, vooral bij de insecten, dat op de platen een aanduiding van de werkelijke grootte ontbreekt, wat een herkenning zeer zeker niet bevordert. Als naast de afbeelding de grootte is aangegeven, wordt het beeld veel werkelijker.

N. v. P.

Manuel of Bacteriol Plant Pathogens by Charlotte Elliot. Associate Pathologist, Bureau of Plant Industry, United States Department of Agriculture. London, BAILLIÈRE, TINDALL and Cox, 1930.

Dit is een uitnemend werk over bacterieziekten bij planten. In de voorrede deelt de schrijfster mede, dat dit boek de daarin vastgelegde gegevens ontleent aan een kaartcatalogus van bacterieele plantenziekten, in een reeks van jaren verzameld en daarna in den vorm gegoten, waarin het nu gepubliceerd is. Zij voegt daaraan toe, dat het van nut mag zijn voor anderen, die belangstellen in of werken met voor planten pathogene bacteriën.

Het komt mij voor, dat deze hoop geheel in vervulling zal gaan, want het boek lijkt mij bijzonder bruikbaar door zijn volledigheid en overzichtelijkheid. Men zou verwachten, dat een opsomming van de morphologische en physiologische eigenschappen van alle plantenpathogene bacteriën, de daarop volgende beschrijving van de waargenomen ziektesymptomen en wat er verder over elk organisme medegedeeld kan worden, zou uitmunten door dorheid. Dit is echter in het geheel niet het geval. De beschrijvingen zijn volledig en zakelijk en vooral de ziektesymptomen zijn zoo uitnemend gegeven, dat men niet den indruk krijgt, met een eigenlijk handboek te doen te hebben.

In dit boek is een reusachtige hoeveelheid materiaal verwerkt en het aangelegde kaartsysteem, waarin het zijn oorsprong vindt, moet wel buitengewoon goed samengesteld en bijgehouden zijn. Wij mogen ons gelukkig achten met de publicatie van deze bewerking, die voor allen, die zich met de studie van plantenziekten bezig houden, van zeer groote waarde is.

Het boek is verdeeld in vier afdeelingen, waarvan de eerste een alphabetische lijst van de echte ziekte-verwekkende bacteriën omvat, welke 273 pagina's lang is. Van elke soort of varieteit worden vermeldt: de naam, morphologische en physiologische eigenschappen, de veroorzaakte ziektesymptomen, voedsterplanten, geografische verspreiding, bestrijding en volledige literatuuropgaven, die b.v. bij *Bacterium campestre* 93 en bij *Bacterium tumefaciens* 279 nummers telt, naar tijdsorde van verschijnen gerangschikt.

De tweede afdeeling behandelt in 46 bladzijden de niet-parasitaire organismen, die samengaan met plantenziekten.

De derde geeft een lijst van alle voor planten pathogene organismen waarin alle in de tekst voorkomende opgaven omtrent morphologische, physiologische en cultuureigenschappen zeer overzichtelijk zijn samengevat. zoodat men de geheele doopceel van elk der behandelde organismen met één oogopslag kan overzien.

De vierde afdeeling is een volledige index op alle organismen en op alle voedsterplanten.

N. v. P.